

การศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัย ทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

The Results of Instruction in Research Method of Social Sciences Using Social Media

อัญชลี สุขในสิทธิ์^{1*}
Anchalee Suknaisith^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มเป้าหมาย คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านระเบียบวิธีวิจัย แบบหลายตัวเลือกชนิด 4 ตัวเลือก 2) แบบประเมินทักษะการทำวิจัย 3) แบบประเมินคุณภาพรายงานการวิจัย และ 4) แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และสถิติอนุมาน One Sample T-Test และ T-Test Dependent

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความรู้พื้นฐานด้านระเบียบวิธีวิจัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=.00$, $t=70.72$) ทักษะการวิจัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($mean=3.59$, $S.D.=0.73$) คุณภาพรายงานการวิจัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($mean=3.97$, $S.D.=0.74$) ค่าผลการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (เกณฑ์=3.00) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($mean=3.55$, $S.D.=0.81$)

คำสำคัญ: สื่อสังคมออนไลน์ การเรียนการสอน ทัศนคติ ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

* Corresponding author; email: srikolchan@gmail.com

Abstract

This research aims to examine the use of social media in teaching research methods in social sciences. The sample group contains 105 undergraduate students, enrolling in 2 classes: SO333, Research Methods in Social Sciences; and SS471, Research Methodology and Statistics in Social Sciences, in 2015. The research tools include: 1) Basic Research Test, 4 multiple choice questions; 2) Research Skills Evaluation Form; 3) Research Paper Evaluation Form; and 4) Questionnaire exploring attitudes toward using social media for instruction, which analyzes basic statistics skill, one sample t-test, and t-test dependent.

The results reveal that posttest score higher than pretest score at .05 level of significance ($p=.00$, $t=70.72$). The overall research skills was good level (mean=3.59, S.D.=0.73) and the quality of research report was good level (mean=3.97, S.D.=0.74) also, the average of GPA higher than criteria (at 3.00) at 0.05 level of significance. The attitude toward using social medias for instruction was good level (mean=3.55, S.D.=0.81).

Keywords: Social Media, Instruction, Attitude, Research Methodology in Social Sciences

บทนำ

ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ซึ่งเห็นได้จากข้อมูลผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทั่วโลกในปี 2557 พบว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประมาณ 34 ล้านบัญชีผู้ใช้งาน (User Account) ซึ่งสูงเป็นอันดับ 9 ของโลก ที่น่าสนใจคือ อัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้งานเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 138 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงปีที่ผ่านมา (ZocialRank, 2015) และการใช้งานเครือข่ายออนไลน์ เพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุและมีแนวโน้มการใช้ที่เพิ่มสูงขึ้นในทุกปี โดยระหว่างปี 2554-2557 พบว่ากลุ่มประชากรหลักที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงสุดมาตลอดเมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอื่นๆ คือ กลุ่มเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) มีอัตราการใช้งานร้อยละ 63.8 ในปี 2557 เมื่อศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทย มีผู้เข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 68 ในปี 2557 โดยผู้ใช้งานประมาณ 1 ใน 3 จะใช้เวลาประมาณวันละ 1-2 ชั่วโมง ขณะที่อีก 1 ใน 3 จะใช้

เวลาประมาณวันละ 2-4 ชั่วโมง กับกิจกรรมดังกล่าว จึงอาจกล่าวได้ว่า ระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทยส่วนใหญ่จะอยู่ ระหว่าง 1 ถึง 4 ชั่วโมงต่อวัน และวัตถุประสงค์การใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทยในปี 2557 พบว่า กว่า 1 ใน 3 (ร้อยละ 36.9) ใช้เพื่อความบันเทิงเล่นเกมส์ ร้อยละ 26 ติดตามความเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนบุคคล ที่ตนติดตามอยู่เป็นหลัก ร้อยละ 16 คือผู้ที่ชื่นชอบการส่งข้อความ คำคม ออนไลน์ นักปราชญ์ออนไลน์ ผู้ที่ชื่นชอบการแสดงความคิดเห็นและการสนทนาออนไลน์ (นักเลงคีย์บอร์ด) ยังพบว่า มีกลุ่มผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อการติดต่อสื่อสารที่สามารถทำได้ในลักษณะภาพและเสียงโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 5) รวมถึงผู้ที่ชื่นชอบการซื้อของออนไลน์ (นักช้อปออนไลน์) การทำธุรกิจซื้อขายบนร้านค้าออนไลน์ซึ่งมีประมาณร้อยละ 6 (ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ขวนวัน, 2558)

นอกจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ถูกใช้เพื่อความบันเทิงแล้ว ยังมีการนำมาใช้ในทางการศึกษาอีกด้วย ซึ่งเห็นได้จากมีงานวิจัยที่ศึกษาผลการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนหลายเรื่อง อาทิเช่น ช่อทิพย์ ศรีสุนทรรัตน์ (2555) ได้วิจัยการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานบนเครือข่าย สังคมออนไลน์ เรื่อง การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ทิฉัมพร สมรูป (2555) ทำการวิจัยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ เรื่อง ภัยธรรมชาติของไทยและของโลก ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ญาณี นาแกมพลอย (2555) ทำการวิจัยผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการสืบสอบแบบชื่นชมจากกรณีตัวอย่างที่มีต่อการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : การวิเคราะห์เครือข่ายสังคมออนไลน์ ณัฐพล บัวอุไร (2555) ทำการวิจัยผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองวิชาการสร้างงานสื่อผสมเรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการลำลูกกา วชิรพรรณ ทองวิจิตร (2555) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาบทเรียนแสวงรู้บนเว็บ (WebQuest) รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จุฑามาศ เสงประเสริฐ (2556) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา กองการศึกษาเทศบาลเมืองอุดรดิษฐ์ เอกภพ คณะฤทธิ์ (2556) ได้ศึกษาการเรียนการสอน พหุศิลป์ศึกษาเชิงแบบแผนร่วมกับสื่อสังคม (Social media) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า สื่อสังคมออนไลน์สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นและทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

ทั้งนี้ ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2557) ได้รายงานการสำรวจสถิติการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ Facebook เนื่องจากเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ถูกใช้งานในการสื่อสารพูดคุย เผยแพร่ข้อความ รูปภาพ วิดีโอ และถูกใช้ในเชิงธุรกิจมากที่สุด เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี (Marquez, 2011) นอกจากนี้ ในทางการศึกษา Facebook ยังเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ที่ทรงประสิทธิภาพในการเรียนรู้แบบไร้ขีดจำกัด ซึ่งครูผู้สอนและผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้จากทุกที่ ทุกเวลา ตลอด 24 ชั่วโมง (ศรีศักดิ์ จามรมาน, 2554) จากความนิยมดังกล่าวจึงมีผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและครูผู้สอนรวมกลุ่มกันมากมายเพื่อให้ความรู้ผ่าน Facebook เช่น “Facebook for Educators” เป็นกลุ่มที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ Facebook อย่างไรให้ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน กลุ่ม “Classroom Instruction in Facebook” เป็นกลุ่มของครูผู้สอนที่ใช้ Facebook เป็นส่วนเสริมในการสอน วิธีการใช้ห้องสมุด กลุ่ม “Used Text Book” เป็นกลุ่มที่เปิดเป็นพื้นที่สำหรับซื้อขายหนังสือเรียนที่ใช้แล้ว เป็นต้น นอกจากนี้ Facebook ยังเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดชุมชนอื่นๆ เพื่อแบ่งปันความรู้ทางด้านวิชาการและความรู้ทั่วไปด้วย

จากประโยชน์ของ Facebook ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เนื่องจากรายวิชาดังกล่าวมีเนื้อหาสาระค่อนข้างมาก และมีการปฏิบัติการวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาสาระในเรียนเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ ผู้สอนจำเป็นต้องมีการเสนอองค์ความรู้จากแหล่งอื่นๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นระยะๆ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนนั้นผู้เรียนต้องได้ลงมือปฏิบัติการวิจัยทุกขั้นตอน ผู้สอนมีหน้าที่ในการกำกับติดตามและให้คำปรึกษา ซึ่งช่องทางที่สามารถเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้ง่ายและเข้าถึงได้ตลอดเวลาอันคือ Facebook ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ Facebook มาใช้เป็นสื่อหลักในการจัดการเรียนการสอน และใช้ Line เป็นช่องทางรองในการติดต่อสื่อสารอีกทางหนึ่ง และจากการวิจัยหลากหลายเรื่องที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้นผ่านช่องทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยภาควิชาสังคมวิทยาได้เปิดสอนในรายวิชา (SO 333) Research Method in Social Science เป็นวิชาเลือกเสรี และ (SS 471) Research Methodology and Statistic in Social Sciences เป็นวิชาบังคับสำหรับนิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษา ทั้ง 2 วิชา มีองค์ความรู้และธรรมชาติของวิชาคล้ายคลึงกัน ดังนั้นประชากรในการวิจัยคือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนใน 2 รายวิชา ดังกล่าว

กลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะสังคมศาสตร์ ปี 2559 ซึ่งมีกรอบระยะเวลาดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนกรกฎาคม 2558 ถึงเดือนมิถุนายน 2559 ครอบคลุมระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2558 จึงมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ที่ลงทะเบียนในรายวิชาดังกล่าวทั้ง 2 ภาคเรียนรวมจำนวน 105 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสำหรับการวิจัย ตามคำอธิบายรายวิชา (SO 333) และ (SS 471) ในภาพรวมได้แก่ ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประเภทของการวิจัย ประเด็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การวิจัยแบบผสมผสาน การศึกษาแหล่งอ้างอิงทางสังคมศาสตร์ การสังเคราะห์สารสนเทศจากผลการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การดำเนินการวิจัย บทบาทของผู้วิจัยและผู้ถูกวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ การประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยใช้สถิติและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการเขียนรายงานและบทความวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

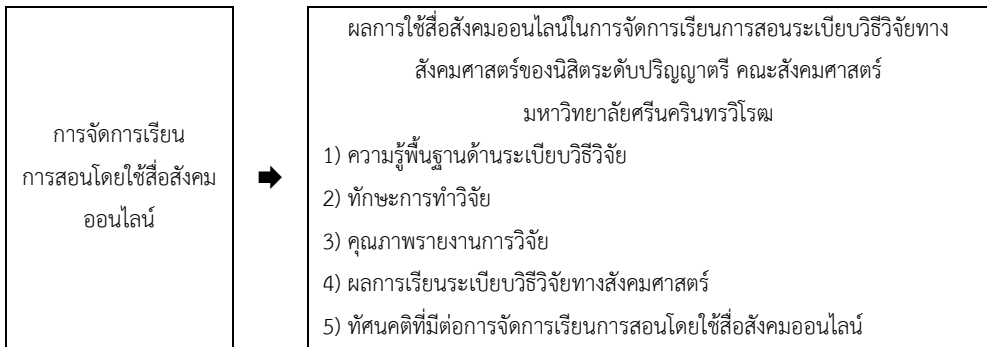
ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยค้นคว้าทั้งงานวิจัยในประเทศไทยและต่างประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2557 (ค.ศ. 2008-ค.ศ. 2014) พบว่ามีการผลิตงานวิจัยที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอน ดังเช่น Junco et al., (2011) ได้สำรวจผลของการใช้ Twitter เพื่อในการจัดการศึกษากับนักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่า Twitter เป็นเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนที่ดีในการอำนวยความสะดวกในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการจัดการเรียนการสอนระหว่างผู้เรียนกับคณะ

ครูผู้สอน ในปี 2012 (Tariq et al., 2012) ได้ศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการศึกษากับนักเรียนในปากีสถาน ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเกิดผลเชิงบวกในการจัดการเรียนการสอน แต่ทั้งนี้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์นอกจากจะมีผลเชิงบวกแล้ว ก็ยังมีผลกระทบเชิงลบต่อการจัดการศึกษาเช่นเดียวกัน ดังการวิจัยของ Camilia et al., (2013) ได้วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์กับนักเรียนในจอร์เจีย พบว่านักเรียนที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อยๆ จะมีผลเชิงลบต่อผลการเรียน เนื่องมาจากเป็นการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสนทนา พูดคุย ในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้งานวิจัยในประเทศไทยได้มีการศึกษาการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังเช่น ช่อทิพย์ ศรีสุคนธ์รัตน์ (2555); ทิฉิมพร สมรูป (2555); ญาณินา แถมพลอย (2555); ณิชพล บัวอุไร (2555); วชิรพรรณ ทองจิตร (2555); จุฑามาศ เสงประเสริฐ (2556); เอกภพ คณะฤทธิ์ (2556) ซึ่งการวิจัยมุ่งศึกษาผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถพัฒนาความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะอื่นๆ ได้

จากข้างต้น ส่วนใหญ่เป็นการนำสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้จัดการศึกษากับผู้เรียนในกลุ่มนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมีงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่ศึกษากับกลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เช่น Kaplan & Haenlein (2010); Tariq et al., (2012) การวิจัยส่วนใหญ่มีเป้าหมายเพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับความสามารถทางวิชาการ นอกเหนือจากนี้ยังมีงานวิจัยที่สะท้อนให้เห็นว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์หรือความสามารถทางวิชาการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้นได้ เช่น Al-Mudimigh et al., (2010); Al-Ohali et al., (2011); Alwagait & Shahzad (2014); ชัยวัฒน์ จิวพาณิชย์ และปณิตา วรรณพิรุณ (2555); เทพยพงษ์ เศษคัมบัง (2554) เป็นต้น

จากผลการวิจัยที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นว่าการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สามารถพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาการได้ ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของนิสิตระดับปริญญาตรี และสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือวิจัย

แบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านระเบียบวิธีวิจัย เป็นแบบเลือกตอบชนิดหลายตัวเลือก จำนวน 4 ตัวเลือก มีการตรวจให้คะแนนแบบถูกได้ 1 คะแนน หากตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน มีจำนวน 40 ข้อ รวม 40 คะแนน ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งข้อสอบทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ข้อสอบมีค่าความยากระหว่าง 0.3–0.8 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป แบบทดสอบฉบับนี้ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. แบบประเมินทักษะการทำวิจัย มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเด็นในการประเมินทักษะในการวิจัย ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย การทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของรายงานการวิจัย การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการนำเสนอหน้าชั้นเรียน และภาพรวมทักษะด้านการศึกษา ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งทุกรายการประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป และปรับแก้ข้อความในรายการประเมินตามข้อเสนอแนะ แบบประเมินฉบับนี้ใช้ประเมินทักษะการทำวิจัยของผู้เรียนเป็นระยะตามขั้นตอนของการปฏิบัติการวิจัยที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในระหว่างภาคเรียนโดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2. แบบประเมินคุณภาพรายงานการวิจัย มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเด็นในการประเมินจำแนกตามหัวข้อในการนำเสนอรายงานการวิจัย ผ่านการตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งทุกรายการประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ แบบประเมินฉบับนี้ใช้ในการประเมินรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ซึ่งผู้เรียนต้องจัดทำขึ้นและส่งให้ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินหลังสิ้นสุดภาคเรียน

3. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีข้อความ 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านเนื้อหา และ 3) ด้านความพึงพอใจ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งทุกรายการค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ผู้เรียนตอบแบบสอบถามฉบับนี้หลังจากสิ้นสุดภาคเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดภาคการศึกษา (16 สัปดาห์) โดยในสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 16 เป็นการทดสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านการวิจัย ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้ทำแบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านระเบียบวิธีวิจัย จำนวน 40 ข้อ ให้ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที

ในสัปดาห์ที่ 2-15 เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในแต่ละสัปดาห์แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ **ช่วงก่อนเรียน** ผู้วิจัยนำเสนองค์ความรู้บนสื่อสังคมออนไลน์ Facebook ก่อนเรียน 2 วัน พร้อมทั้งกำหนดประเด็นคำถามสำหรับอภิปรายในชั้นเรียน หากมีคำถามหรือข้อสงสัยใดๆ ให้โพสต์ข้อความลงใน Group Facebook ที่กำหนดไว้แล้ว **ช่วงระหว่างเรียนในคาบเรียน** (3 คาบ) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาที่โพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักในการค้นคว้า เรียนรู้ และเตรียมตัวก่อนเรียน และสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนทุกสัปดาห์ **ช่วงหลังเรียน** ผู้วิจัยมอบหมายงานประจำสัปดาห์ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และหากมีประเด็นสงสัยใดๆ ให้สอบถามผ่านทาง Facebook messenger หรือ Line

ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนในสัปดาห์ที่ 8 จะเป็นการสอบกลางภาค และสัปดาห์ที่ 9-13 เป็นการฝึกปฏิบัติการวิจัย ในระหว่างนี้ผู้วิจัยจะมีการกระตุ้น และให้ความรู้ต่างๆ ผ่าน Facebook และตอบข้อสงสัยของผู้เรียนทาง Line เป็นระยะ สัปดาห์ที่ 14 เป็นการนำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 15 เป็นการสรุปเนื้อหาวิชาทั้งหมด พร้อมทั้งให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

การเก็บข้อมูลทักษะด้านการวิจัย ผู้วิจัยประเมินจากคุณภาพของชิ้นงานที่มอบหมายในแต่ละประเด็น ซึ่งดำเนินการในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-15 และเป็นการให้คะแนนในภาพรวมรายกลุ่ม

การเก็บข้อมูลคุณภาพรายงานการวิจัย ผู้วิจัยพิจารณาจากรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มอบหมายให้ผู้เรียนส่งหลังจากการสอบปลายภาค 2 สัปดาห์

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล และการวิเคราะห์สถิติอ้างอิง ได้แก่ One Sample t-test และ t-test dependence โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

ผลการวิจัย

เสนอเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระเบียบวิธีวิจัย ทางสังคมศาสตร์ จำแนกตามประเด็นที่ประเมิน และ ส่วนที่ 2 ทักษะคิดที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้จำแนกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานทางด้านระเบียบวิธีวิจัย 2) ทักษะการทำวิจัย 3) คุณภาพรายงานการวิจัย และ 4) ผลการเรียนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1) **ความรู้พื้นฐานทางด้านระเบียบวิธีวิจัย** ทดสอบก่อนเรียนในสัปดาห์ที่ 1 และ ทดสอบหลังเรียนในสัปดาห์ที่ 16 โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำแบบทดสอบหลายตัวเลือกชนิด 4 ตัวเลือก ให้ ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัยก่อนและหลังเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผลการวัด	ค่าต่ำสุด (เต็ม 30)	ค่าสูงสุด (เต็ม 30)	ค่าเฉลี่ย (เต็ม 30)	t	df	p
ความรู้พื้นฐานก่อนเรียน	4	15	10.73	70.72	104	.000
ความรู้พื้นฐานหลังเรียน	15	26	21.55			

จากตาราง 1 พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้พื้นฐานก่อนเรียนเท่ากับ 10.73 โดยคะแนนต่ำสุดของความรู้พื้นฐานก่อนเรียนเท่ากับ 4 คะแนน ส่วนคะแนนสูงสุดความรู้พื้นฐานก่อนเรียนเท่ากับ 15 คะแนน และค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้พื้นฐานหลังเรียนเท่ากับ 21.55 โดยคะแนนต่ำสุดของความรู้พื้นฐานหลังเรียนเท่ากับ 15 คะแนน ส่วนคะแนนสูงสุดความรู้พื้นฐานหลังเรียนเท่ากับ 26 คะแนน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ dependence sample t-test พบว่าคะแนนก่อนและหลังเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .00$, $t = 70.72$) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้พื้นฐานหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

2) ทักษะการทำวิจัย การประเมินทักษะด้านการวิจัย พิจารณาจากชิ้นงานที่ผู้เรียนรายกลุ่มผลิตขึ้นตามข้อกำหนดในการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ และผู้วิจัยทำการประเมินเป็นระยะตามกรอบเวลาที่กำหนด ซึ่งอยู่ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-15 ของการจัดการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง

ตาราง 2 ผลการประเมินทักษะด้านการวิจัย

ประเด็นการประเมิน	Min	Max	Mean	SD
1. การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย	4	5	4.45	0.56
2. การทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	2	4	3.26	1.03
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3	5	4.32	0.96
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	4	5	4.56	0.45
5. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล	3	4	3.21	0.63
6. การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของรายงานการวิจัย	3	5	3.97	0.84
7. การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	3	5	3.86	0.71
8. ภาพรวมทักษะด้านการวิจัย	3	5	3.59	0.73

จากตาราง 2 พบว่าผู้เรียนมีทักษะการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (mean=3.59, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้เรียนสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดีในระดับมากที่สุด (mean=4.56, S.D.=0.45) การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัยอยู่ในระดับมาก (mean=4.45, S.D.=0.56) การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก (mean=4.32, S.D.=0.96) การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของรายงานการวิจัยอยู่ในระดับมาก (mean=3.97, S.D.=0.84) การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการนำเสนอหน้าชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก (mean=3.86, S.D.=0.71) การทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง (mean=3.26, S.D.=1.03) และการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง (mean=3.21, S.D.=0.63) ตามลำดับ

3) คุณภาพรายงานการวิจัย การประเมินคุณภาพรายงานการวิจัย ผู้วิจัยประเมินรายงานการวิจัยที่ผู้เรียนผลิตเป็นรายกลุ่มจนเสร็จสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนส่งภายใน 2 สัปดาห์หลังจากการสอบปลายภาคเรียน ซึ่งก่อนการครบกำหนดส่ง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสามารถปรึกษาเพื่อรับข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้วิจัยได้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่กำหนดไว้ ในที่นี้ผู้วิจัยขอแนะนำเฉพาะคุณภาพรายงานการวิจัยในแต่ละบทและภาพรวมทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง

ตาราง 3 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการวิจัย

ประเด็นการประเมิน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ภาพรวม บทที่ 1	5	2	3.81	0.91
ภาพรวม บทที่ 2	5	5	3.15	0.88
ภาพรวม บทที่ 3	5	3	4.01	0.82
ภาพรวม บทที่ 4	5	3	3.33	0.75
ภาพรวม บทที่ 5	5	2	2.97	1.05
คุณภาพรายงานวิจัยในภาพรวม	5	3	3.97	0.74

จากตาราง 3 พบว่ารายงานการวิจัยของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (mean=3.97, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาแต่ละบทของรายงานการวิจัย ปรากฏว่า ภาพรวมบทที่ 1 มีคุณภาพระดับมาก (mean=3.81, S.D.=0.91) ภาพรวมบทที่ 2 มีคุณภาพระดับมาก (mean=3.15, S.D.=0.88) ภาพรวมบทที่ 3 มีคุณภาพระดับปานกลาง (mean=4.01, S.D.=0.82) ภาพรวมบทที่ 4 มีคุณภาพระดับปานกลาง (mean=3.33, S.D.=0.75) และภาพรวมบทที่ 5 มีคุณภาพระดับปานกลาง (mean=2.97, S.D.=1.05)

4) ผลการเรียนรู้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เป็นการประเมินผลการเรียนขั้นสุดท้าย โดยรวมคะแนนจากการสอบวัดความรู้พื้นฐาน คะแนนทักษะการวิจัย และการรายงานผลการวิจัย ซึ่งตัดสินผลการเรียนโดยการกำหนดระดับชั้นคะแนน (Grade) ระดับชั้นคะแนนที่ต่ำสุดคือ C+ มีค่าคะแนนเท่ากับ 2.50 ส่วนชั้นคะแนนสูงสุด คือ A มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ 4.00 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์กับเกณฑ์ที่กำหนด (เกณฑ์=3.00)

ผลการวิเคราะห์	เกณฑ์ที่กำหนด 3.00						
	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	t	df	p
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
รายวิชาวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์	2.50	4.00	105	3.53	13.85	104	.000

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนเท่ากับ 3.53 ผลการทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 3.00 พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 2 ทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยสื่อสังคมออนไลน์

ทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เก็บรวบรวมข้อมูลใน สัปดาห์ที่ 16 หลังจากการสอบปลายภาค ซึ่งทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา และด้านความ พึงพอใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง

ตาราง 5 ทักษะที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

ทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยสื่อสังคมออนไลน์	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.40	0.85	ปานกลาง
ด้านเนื้อหา	3.43	0.72	ปานกลาง
ด้านความพึงพอใจ	3.55	0.81	มาก

จากตาราง 5 พบว่าผู้เรียนมีทักษะต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง (mean = 3.40, S.D. = 0.85) ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง (mean = 3.43, S.D. = 0.72) และด้านความพึงพอใจที่อยู่ในระดับมาก (mean = 3.55, S.D. = 0.81)

สรุปและอภิปรายผล

ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์สัมฤทธิ์ทางการเรียนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ จำแนกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เป็นการวัดองค์ความรู้ตามขอบเขต ด้านเนื้อหาที่กำหนดเอาไว้ ซึ่งทำการวัด 2 ครั้ง คือ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบ แบบหลายตัวเลือกชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนความรู้ พื้นฐานก่อนและหลังเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ พื้นฐานหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน 2) ทักษะการวิจัย ประเมินโดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอน รวม 8 รายการ ประเมิน ผลการประเมินพบว่าทักษะการทำวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) คุณภาพรายงาน การวิจัย พิจารณาจากการนำเสนอการวิจัยในรูปแบบของรายงานการวิจัย ประเมินโดยใช้แบบ ประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประเมินการนำเสนอรายงานการวิจัยในประเด็นต่างของ การนำเสนอในแต่ละบท รวมจำนวนทั้งสิ้น 25 รายการประเมิน ผลการประเมินพบว่าในภาพรวม

คุณภาพรายงานการวิจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ผลการเรียนรู้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิจารณาจากเกณฑ์ที่ผู้เรียนได้รับ และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (เกณฑ์ = 3.00) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทั้ง 4 ส่วน สะท้อนให้เห็นว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี อาจเนื่องมาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถมี ปฏิสัมพันธ์ ติดต่อกัน สื่อสาร ได้ตลอดเวลา (ศรีศักดิ์ จามรมาน, 2554) เมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัยจึง สามารถสอบถามผู้สอนได้ทันที และผู้สอนสามารถนำเสนอข้อมูลหรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Junco et al., (2011) พบว่าสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ การจัดการเรียนการสอนที่ดีในการอำนวยความสะดวกในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการจัดการเรียน การสอนระหว่างผู้เรียนกับคณะครูผู้สอน นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยใน อดีตสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้นสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนได้ ดังเช่น ผลการวิจัยของ เทพยพงษ์ เศษคัมบัง (2554) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสื่อการศึกษาเบื้องต้น ของนักศึกษาที่เรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งร่วมกับการใช้ สื่อสังคมออนไลน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งร่วมกับการใช้สื่อ สังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ จิวพาณิชย์ และปณิตา วรณพิรุณ (2555) ที่พบว่ารูปแบบการใช้สื่อทางสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุน การเรียนรู้แบบโครงการด้วย วิธีการถอดบทเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สามารถ นำไปใช้ได้จริง เนื่องจากคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นต้น

2. ทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยใช้มาตร ประเมินค่า 5 ระดับ สอบถามผู้เรียน ซึ่งประเด็นคำถามแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านเนื้อหาที่ใช้ จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ด้านความพึงพอใจอยู่ ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนได้โดยง่าย และสามารถเข้าถึง ข้อมูลได้ตลอดเวลา แต่เมื่อพิจารณาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านเนื้อหาทัศนคติในระดับ ปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจากรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนบางส่วนยังมีความพึงพอใจในการ จัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยเน้นการบรรยายเป็นหลัก มีผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้และผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ตามหรือผู้เรียนเหล่านั้นมีความพึงพอใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อกิจกรรมด้านความบันเทิง เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Camilia et al., (2013) ได้วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสื่อสังคม ออนไลน์กับนักเรียนไนจีเรีย พบว่านักเรียนที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อยๆ จะมีผลเชิงลบต่อผลการ

เรียน เนื่องมาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสนทนา พูดคุย ในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา ส่วนงานวิจัยที่สะท้อนผลด้านทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์ เช่น เทพยพงษ์ เศษคัมบง (2554) ที่พบว่าทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนด้วยอีเลิร์นนิ่ง ร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับดี จุลมณี สุระโยธิน (2554) ที่พบว่าความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ร่วมกันทางอินเทอร์เน็ตด้วยการเขียนสะท้อนคิดโดยใช้สื่อ สังคมออนไลน์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่สะท้อนว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถ พัฒนาความรู้และทักษะได้นั้น เนื่องมาจากผู้วิจัยมีการสร้างข้อตกลงเบื้องต้นกับผู้เรียนว่าให้ศึกษา เนื้อหาสาระที่ผู้วิจัยได้โพสต์ใน Facebook เอาไว้ก่อนถึงวันเรียนอย่างน้อย 2 วัน และผู้วิจัยทำการ วัดความรู้เหล่านั้นจากการสอบถามในชั้นเรียนและหรือมีการทดสอบย่อยเป็นระยะ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังมีการกระตุ้นผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอผ่านทาง Line Group เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ และเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตอบคำถามต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติการวิจัย

ดังนั้น หากมีผู้สนใจในการนำสื่อสังคมออนไลน์ไปเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียน การสอนนั้น ควรมีการกำกับติดตามผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตาม จุดมุ่งหมายของรายวิชา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

สำหรับการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ควบคู่ไปกับรูปแบบการสอนวิธีอื่นๆ เช่น การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การสอนโดยใช้การวิจัย เป็นฐาน และขยายขอบเขตการวิจัยไปสู่สื่อสังคมออนไลน์ชนิดอื่นๆ ด้วย เพื่อเป็นการขยายองค์ ความรู้ในด้านการจัดการเรียนการสอนที่สามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในรูปแบบที่ไม่ได้เกิดเฉพาะ ในห้องเรียน ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของผู้เรียนเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ เฮงประเสริฐ. (2556). *การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- จุลมณี สุระโยธิน. (2554). *ผลของการจัดการเรียนรู้ร่วมกันทางอินเทอร์เน็ตด้วยการเขียนสะท้อนคิดโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ช่อทิพย์ ศรีสุคนธ์รัตน์. (2555). *การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.
- ชัยวัฒน์ จิวพานิชย์ และ ปณิตา วรณพิรุณ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการใช้สื่อทางสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบโครงการด้วยวิธีการถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. *วารสารวิจัยและพัฒนา*, 4, 45-50.
- ญาณี นานาผลอย. (2555). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการสืบสอบแบบขึ้นชมจากกรณีตัวอย่างที่มีต่อการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : การวิเคราะห์เครือข่ายสังคมออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ฉิมัมพร สมรูป. (2555). *การจัดการเรียนการสอนแบบรวมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มรวมเรียน เรื่อง ภัยธรรมชาติของไทยและของโลก ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐพล บัวอุไร. (2555). *ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองวิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่อง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ปิยวัฒน์ เกตุวงศา, ศุทธิดา ชนวนัน. (2558). *ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์: ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม*. ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2559, จาก <http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/ConferenceXI/Download/Book/447-IPSR-Conference-A02-fulltext.pdf>

- เทพยพงษ์ เศษคัมบง. (2554). *ผลการเรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนร่วมกันโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- วชิรพรรณ ทองวิจิตร. (2555). *การพัฒนาบทเรียนแฉวงรูปบนเว็บ (WebQuest) รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.
- ศรีศักดิ์ จามรมาน. (2554). *การใช้เฟซบุ๊กเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา*. ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2559, จาก http://www.dmaonline.in.th/index.php?modules=article&f=view&cat_id=3&id=58.
- ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2557). *สถิติคนไทยกับการใช้สื่อดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2559, จาก http://ridcnrct.blogspot.com/2014/08/blog-post_31.html.
- เอกภพ คณะฤทธิ์. (2556). *ศึกษาการเรียนการสอน พหุศิลปศึกษาเชิงแบบแผนรวมกับสื่อสังคม (Social media) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย*. (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- Al-Mudimigh, A. S., Ullah, Z., & Shahzad, B. (2010). Critical success factors in implementing portal: A comparative study. *Global Journal of Management and Business Research*, 10(2), 129-133.
- Al-Ohali, Y., Al-Oraij, A. A., & Shahzad, B. (2011). *KSU news portal, a case study*. Paper presented at the 2011 international conference on Internet Computing (ICOMP'11), 18–21 July 2011, USA. Abstract retrieved from https://www.researchgate.net/publication/234769606_KSU_News_Portal_A_Case_Study
- Alwagait, E., & Shahzad, B. (2014). Maximization of tweet's viewership with respect to time. *World Symposium on Computer Applications & Research (WSCAR)*, 18–20 Jan. 2014, 1–5.
- Camilia, N. C., Ibrahim, S. D., & Dalhatu, B. L. (2013). The effect of social networking sites usage on the studies of Nigerian students. *The International Journal of Engineering and Science*, 2, 39–46.

- Junco, R., Heiberger, G., & Loken, E. (2011). The effect of Twitter on college student engagement and grades. *Journal of Computer Assisted Learning*, 27, 119–132.
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53, 59–68.
- Marquez, R. (2011). *Analysis of Social Networking : Good Idea or Not?*. U.S.A.: Kennesaw State University.
- Safran, C. (2010). *Social media in Education*. (Doctoral thesis). Graz University of Technology, Austria.
- Tariq, W., Mehboob, M., Khan, M. A., & Ullah, F. (2012). The impact of social media and social networks on education and students of Pakistan. *International Journal of Computer Science*, 9, 407–411.
- ZocialRank. (2015). *Thailand Facebook ranking*. Retrieved April 25, 2015, from <http://www.zocialrank.com/facebook/>